

Aan het college van B&W van de gemeente Hilversum

Werkvoorzieningsschap
Tomingroep

Postbus 194
1200 AD HILVERSUM
Franciscusweg 12
1216 SK HILVERSUM

T: (035) 671 81 11
F: (035) 623 47 02
E: info@tomingroep.nl
I: www.tomingroep.nl

BTW-nr. NL 005695004B01
IBAN NL62BNGH0285012592
BIC BNGHNL2G
K.v.K. Hilversum 32154612

Kenmerk: IKOR-holj-25-00087
Betreft: concept vastgestelde begroting voor 2026

Datum: 8 mei 2025

Geacht college,

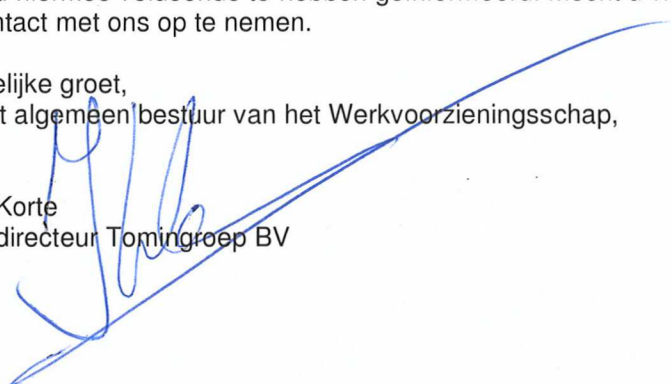
Bijgaand bieden wij u de op 16 april jl. in concept vastgestelde begroting voor 2026 van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep aan. Bij de begroting is een toelichting gevoegd.

Conform de wet op de gemeenschappelijke regelingen worden de raden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te formuleren op de concept-begroting. Met het oog op de definitieve vaststelling van de stukken door het Algemeen Bestuur verzoeken wij u vriendelijk ervoor te zorgen dat de zienswijze van uw raad uiterlijk op maandag 1 september bij ons binnen is.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur van het Werkvoorzieningsschap,

I.W.J.K.N. Korte
Algemeen directeur Tomingroep BV

Bijlagen: Begroting 2026 Werkvoorzieningsschap Tomingroep-concept
Toelichting op Begroting 2026 Werkvoorzieningsschap Tomingroep

Werkvoorzieningsschap TOMINGROEP

Begroting 2026

Aldus vastgesteld
In de vergadering van het
Algemeen Bestuur d.d.

INHOUDSOPGAVE

Beleidsbegroting

Inleiding	3
Uitgangspunten begroting 2026	4
Organisatieschema	5
Bedrijfsactiviteiten Tomingroep	6
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	7
Onderhoud kapitaalgoederen en Bedrijfsvoering	9
Financiering	10
Verbonden partijen	11

Financiële begroting

Programmabegroting 2026	13
Toelichting op de programmabegroting	14
Gedetailleerde toelichting programmabegroting 2026	17
Financiële positie	19
Investeringsbegroting	19
Programmabegroting 2027-2029	20
Toelichting op de meerjarenraming 2027-2029	21
Bijlage Taakvelden	23

Beleidsbegroting

Inleiding

De zes gemeenten in de regio Gooi- en Vechtstreek en de gemeenten Eemnes en Almere voeren in een gemeenschappelijke regeling (GR) de regie over de uitvoering van de sociale werkvoorziening voor hun inwoners die daarvoor geïndiceerd zijn. Dit is integraal opgedragen aan het Werkvoorzieningsschap Tomingroep.

Het Werkvoorzieningsschap is belast met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening en biedt via Tomingroep BV werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het kader van onder andere de Participatiewet (P-wet). Het bestuur van het Werkvoorzieningsschap bepaalt aan hoeveel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk geboden dient te worden en hoe de verdeling over de doelgroepen is.

De andere hoofdtaken van het bestuur zijn het vaststellen van de begroting en meerjarenraming, het vaststellen van de jaarrekening en het vaststellen van het jaarverslag. In het bestuur hebben alle acht deelnemende gemeenten zitting. De samenstelling van het bestuur is op 1 januari 2025 als volgt:

Gemeente	Lid
Almere	De heer M. Mos
Blaricum	Mevrouw J. Lanphen
Eemnes	Mevrouw M. Havinga (vice-voorzitter)
Gooise Meren	Mevrouw H.B. Boudewijnse (voorzitter)
Hilversum	De heer B. Heller
Huizen	De heer K. van Werven
Laren	De heer F. de Groot
Wijdmeren	Mevrouw R. van Rijn

De daadwerkelijke bedrijfsactiviteiten worden georganiseerd door Tomingroep BV. Binnen de BV wordt zorggedragen voor een passende bedrijfsvoering. Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep is de enige aandeelhouder van Tomingroep BV.

Tomingroep heeft als doel om zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door het bieden van werk, scholing, begeleiding en bemiddeling, te helpen bij het verkrijgen en behouden van een betaalde baan binnen of buiten Tomingroep. De SW-werknemers werken volgens een volwaardige arbeidsovereenkomst bij het Werkvoorzieningsschap en zijn collectief gedetacheerd bij Tomingroep BV. In een samenwerkingsovereenkomst zijn de verhoudingen tussen het Werkvoorzieningsschap Tomingroep en de Tomingroep BV vastgelegd.

Sociaal beleid

Het sociaal beleid is erop gericht dat de medewerkers zich in de werksituatie zo ruim en zo goed mogelijk ontplooiën. Werk moet worden ervaren als leuk, veilig, passend en zinvol zijn. Voor de SW-werknemers kan dat een functie zijn binnen Tomingroep BV, via Tomingroep BV bij derden (detachering), of een functie rechtstreeks bij derden in dienst (WSW Begeleid Werken, met ondersteuning en terugkeergarantie).

In de werksituatie krijgt ontplooiing via gerichte opleiding en vorming volop aandacht. De basis hiervoor is het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) en/of het Goede Gesprek. Waar mogelijk stromen medewerkers door naar een arbeidsplaats hoger op de werkladder. Dan is het werk bij of via Tomingroep een springplank. Waar nodig (bijvoorbeeld door ouder worden of i.v.m. toename van de beperkingen) krijgen medewerkers een passende plek aangeboden lager op de werkladder. In dat geval is het werken bij Tomingroep een vangnet.

Naast SW-medewerkers (de oorspronkelijke doelgroep) bedient Tomingroep ook andere doelgroepen in de Participatiewet. Het Werkvoorzieningsschap is echter alleen werkgever van de SW-medewerkers, vandaar dat alleen de kosten en baten met betrekking tot deze medewerkers in deze begroting zijn te vinden. In goede samenwerking met de afdelingen werk&inkomen van de gemeenten en met de werkgeversdienstverlening ontwikkelt Tomingroep zich tot werk-leerbedrijf voor alle inwoners die een steuntje in de rug nodig hebben naar/op de reguliere arbeidsmarkt, met als doel dat zoveel mogelijk mensen een reguliere baan vinden en behouden. Hiermee is Tomingroep een belangrijk arbeidsmarktinstrument voor de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek, en de gemeenten Eemnes en Almere.

Uitgangspunten begroting 2026

Uitgangspunten personeel WSW

In de begroting wordt voor 2026 uitgegaan van een bezetting in SE (Standaard Eenheden) die gedurende 2025 met 9,0% en 2026 met 9,0% daalt (voor 2026 betekent dit een daling van 48 personen ongeveer 40 FTE (voltijds plaatsen) in 2026.). De krimpende bezetting wordt veroorzaakt door het feit dat de wet sociale werkvoorziening per 1 januari 2015 is beëindigd, in die zin dat geen nieuwe instroom meer plaatsvindt. Wsw-geïndiceerde inwoners behielden hun oude rechten. Deze krimp leidt tot een bezetting van gemiddeld 464 SE in 2026. Het aantal SE is in de begroting vertaald naar 413,43 FTE gemiddeld werkzaam bij Tominggroep en 33,13 FTE gemiddeld werkzaam in het kader van Begeleid Werken (dit stemt overeen met 504 personen via de Wsw werkzaam bij Tominggroep en 40 personen Wsw-Begeleid Werken). Genoemde bezetting is ook uitgangspunt voor de meerjarenraming 2027-2029.

Resultaat 2026

In het jaar 2025 stijgen de Wsw-CAO-lonen met 3,8%. Ook in 2026 gaan we uit van een verhoging van 3,8% (CAO loopt af).

Uitgangspunt in de begroting van 2026 is dat deze verhogingen volledig worden gecompenseerd middels een verhoging van de Rijkssubsidie. Dit is ook zo in de begroting van 2026 verwerkt. In het verleden werden dit soort verhogingen van de Wsw-salarissen steeds door de rijksoverheid gecompenseerd via de Wsw-subsidie die via de gemeenten naar het werkvoorzieningschap vloeien.

Het begrote resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (voor resultaatsbestemming) van het Werkvoorzieningsschap Tominggroep voor boekjaar 2026 komt uit op negatief bedrag van € -2,6 miljoen. In dit resultaat is een onttrekking uit de bestemmingsreserve verwerkt ter aanzuivering van het eigen vermogen van Tominggroep BV. Het resultaat van het Werkvoorzieningsschap Tominggroep vóór aanzuivering van het eigen vermogen van Tominggroep BV bedraagt een positief saldo van afgerond € 2,4 miljoen.

Tominggroep BV betaalt aan het Werkvoorzieningsschap een loonwaarde voor de gedetacheerde SW-medewerkers. Het Werkvoorzieningsschap betaalt daarentegen aan Tominggroep BV een begeleidingsvergoeding per SE en een vergoeding voor dienstverlening als personeelszorg, administratie en gebouwbeheer. Het saldo van die twee geldstromen leidt tot een netto betaling van de BV aan het Werkvoorzieningsschap van circa € 1,4 miljoen.

Het begrote resultaat 2026 houdt o.a. rekening met de doorgevoerde loonstijging in 2025, vanwege de CAO en vergelijkbare loonstijging voor 2026 maar nog niet (geheel) met eventuele stijgingen van het wettelijk minimum loon (WML). Stijgingen van het WML werden in het verleden meestal geheel gecompenseerd in de Wsw-subsidie.

Het Rijkssubsidiebedrag is gebaseerd op de circulaire Gemeentefonds 2024. Het Rijkssubsidiebedrag waarmee begroot is, bedraagt voor 2025 € 40.311 per SE en voor 2026 € 41.842 per SE. In de begroting 2025 en 2026 en in latere jaren is het uitgangspunt dat de loonstijgingen door de Rijksoverheid geheel worden gecompenseerd via een verhoging van het macrobudget SW. Tenslotte wordt in 2025 en verdere jaren het lage inkomensvoordeel (LIV) in de werkgeverslasten opnieuw meegenomen. De LIV is in 2025 weliswaar komen te vervallen, maar de gemeenten ontvangen een compensatie vanuit de Rijksoverheid, speciaal voor hun sociaal ontwikkelbedrijven. Uitgangspunt is dat deze middelen naar Tominggroep vloeien.

In de begroting wordt het voorgeschreven model van de provinciale toezichthouder gebruikt. Dit betekent dat de cijfers voor de begroting 2026 worden afgezet tegen de cijfers uit de begrotingen van voorgaande jaren. De begroting van 2024 is niet aangepast. De begroting van 2025 die in 2024 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur, is vervangen door een aangepaste begroting 2025 om op deze wijze een beter beeld te geven van de verwachte ontwikkelingen in 2025.

Hilversum,

Mevrouw H.B. Boudewijnse
Voorzitter Algemeen Bestuur

De heer I.W.J.K.N. Korte
Directeur

Organisatieschema

WERKVOORZIENINGSSCHAP Tominggroep

* Het WSW-personeel is gedetacheerd bij één van de bedrijfsonderdelen van Tominggroep BV, is via Tominggroep BV gedetacheerd bij een werkgever in de regio, of is in dienst bij een externe werkgever in het kader van Wsw-regeling Begeleid Werken.

Wsw-personeel is overwegend werkzaam in de eigen werksoorten als verpakken en montage, kringloopwinkels, groenonderhoud, gemeentereiniging, schoonmaak, catering of is gedetacheerd bij een werkgever in de regio.

Er is ook een scala aan functies ter beschikking bij de staf- en ondersteuningsafdelingen van Tominggroep

De staf- en hulpafdelingen zijn:

- Receptie
- (Directie)secretariaat
- Marketing & Communicatie
- Personeel & Organisatie
- Arbeidsontwikkeling
- Financiën & Control
- Salarisadministratie
- Kwaliteit, Arbo & Milieu
- Informatisering & Automatisering
- Beheer & Huisvesting
- Technische dienst
- Inkoop
- Centraal magazijn

Bedrijfsactiviteiten Tomingroep

Tomingroep heeft verschillende bedrijfsactiviteiten waarin mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zich kunnen ontwikkelen met als doel dat zij op het best passende, zo regulier mogelijke werkplek aan het werk gaan. (Zo hoog mogelijk op de werkladder) Bij voorkeur bij een reguliere werkgever, al dan niet via detachering. Hieronder een overzicht van de diverse activiteiten.

Tomin Groenvoorziening verzorgt het ontwerp, de aanleg, het onderhoud en het beheer van tuinen, parken, plantsoenen en openbare ruimte voor bedrijven, particulieren, gemeenten en instellingen.

Stads Beheer Service (SBS) verzorgt het integrale beheer van de openbare ruimte in de deelnemende gemeenten. Daarnaast behoren seizoensgebonden activiteiten zoals het klaarmaken en opruimen van evenemententerreinen tot de activiteiten. SBS heeft ook een garage/werkplaats voor machineonderhoud.

Tomin Schoonmaak beschikt over moderne apparatuur en milieuvriendelijke middelen om o.a. bedrijfsruimten, sportaccommodaties, instellingen en scholen schoon te maken. Tomin Schoonmaak verzorgt dagelijkse schoonmaakwerkzaamheden, glasbewassing, graffitiwrijving, opleveringsschoonmaak, gevelreiniging en vloeronderhoud.

Tomin Catering verzorgt de bedrijfsrestaurants van Tomingroep zelf en van enkele andere opdrachtgevers. Ook verzorgt Tomin Catering de catering voor bijvoorbeeld bedrijfsborrels of andere (feestelijke) gelegenheden.

Tomin Verpakken en montage is gespecialiseerd in zowel machinaal als handmatig verpakken en het monteren / samenstellen van allerlei (half-)fabricaten. De machinale mogelijkheden zijn o.a. flowpack, barcodering, cellofoneren, bundelpak, sealen en krimpen, click-lock, trans-wrap en stickers.

Tomin Retail heeft drie Kringloopwinkels in Almere, Hilversum en Naarden, waar veel mensen worden begeleid in het leren werken. De Kringlopers verkopen allerlei aangeleverde goederen en functioneren als een warenhuis. De trendy winkels zijn goed voor de circulaire economie en voor de portemonnee.

Tomin Detachering houdt zich bezig met zowel individuele detachering als groepsdetachering. De afdeling bemiddelt personeel op het gebied van administratie, industrie, logistiek, techniek en overige dienstverlening.

Focus@Work Uitzendbureau houdt zich bezig met o.a. uitzenden, werving & selectie, detacheren en payrollservice en biedt arbeidsbemiddeling in onder andere groen, schoonmaak, techniek, horeca, industrie en logistiek. Eind 2024 is een groot deel van deze activiteiten uitbesteed aan een pay-roll partner.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Werkvoorzieningsschap Tomingroep in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Daarnaast vormt ook de algemene reserve een buffer tegen onverwachte financiële tegenvallers. De begroting en toelichting geeft inzicht in het vermogen van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep om risico's die niet in de jaarrekening zijn verwerkt op te vangen. Als risico's worden beschouwd alle redelijk voorzienbare gebeurtenissen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal c.q. het eigen vermogen en de omvang van de exploitatie dan wel het exploitatieresultaat. Het eigen vermogen van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep ultimo 2024 bedraagt 10,1 miljoen euro. Voor verdere details wordt verwezen naar de jaarrekening. De deelneming Tomingroep BV is voor de verkrijgingsprijs op de balans opgenomen in de jaarrekening van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep. Voor de intrinsieke waarde van Tomingroep BV per 31 december 2024 wordt verwezen naar de nog op te stellen jaarrekening van Tomingroep BV (naar verwachting medio 2025).

Kengetallen:

	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	-14,5%	2,9%	13,7%	23,7%	32,3%	38,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	4,1%	2,9%	13,7%	23,7%	32,3%	38,9%
Solvabiliteitsratio	92,6%	56,8%	39,8%	25,7%	14,3%	5,7%
Structurele exploitatieruimte	11,2%	10,5%	9,9%	10,2%	10,3%	10,4%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld en hoe lager de eigen middelen, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Veelal wordt een netto schuldquote kleiner dan 100% als voldoende beschouwd.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het Werkvoorzieningsschap in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van het Werkvoorzieningsschap. Voor een bedrijf wordt vaak een solvabiliteit van 25% of hoger als voldoende beschouwd. Door de stijging van het macrobudget in verband met de loon- en prijsontwikkelingen, vooral door de (sterke) daling van het aantal Wsw-ers terwijl de macro omvang van het budget nog steeds is gebaseerd op het verwachte verloop toen de instroom in de Wsw werd gestopt in 2015, is het eigen vermogen van het Werkvoorzieningsschap toegenomen. In 2025 wordt voor de tweede maal een onttrekking uit de bestemmingsreserve gedaan om het eigen vermogen van Tomingroep BV aan te zuiveren. Hierdoor neemt de solvabiliteitsratio af.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De structurele baten zijn voornamelijk de rijkssubsidie WSW. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het Werkvoorzieningsschap ontvangt volgens jaarcontract bij een negatief resultaat een garantietoekenning van Tomingroep BV zodat er een nulresultaat wordt gerealiseerd bij het Werkvoorzieningsschap. Deze garantie bepaling is m.i.v. 2024 buiten gebruik gesteld. Vanaf 2024 vindt er aanzuivering in de vorm van een exploitatiebijdrage van het eigen vermogen van Tomingroep BV plaats als gevolg van de negatieve resultaten in deze entiteit. Doordat deze vanuit de bestemmingsreserve gefinancierd wordt blijft de hier gepresenteerde structurele exploitatieruimte positief.

Subsidiesaldo

Het subsidiesaldo is het verschil tussen de ontvangen rijkssubsidie en de directe personeelslasten van de SW-medewerkers. Het subsidiesaldo kan fluctueren als gevolg van wijzigingen van het

subsidiebedrag door de Rijksoverheid, besluiten van het ministerie over compensatie voor loon- en prijsstijgingen, nieuwe wetgeving of politieke keuzes, en van loonkostenwijzigingen als gevolg van de CAO voor de WSW. De verwachting voor 2026 is dat het subsidiesaldo € 0,94 miljoen positief zal zijn.

Ondanks de forse loonstijging in 2023 en 2024, vooral als gevolg van de stijging van het wettelijk minimumloon, blijft het subsidiesaldo ook in de komende jaren positief omdat uitgangspunt onder deze begroting is dat er door de Rijksoverheid gecompenseerd gaat worden via de Wsw-subsidie en er substantieel minder WSW-ers zijn, waardoor de bijdrage per SE sterk gestegen is.

Door de structurele aanhoudende verliezen in de BV, door o.a. krimp van de organisatie en forse loonstijgingen maar met name de ontoereikende loonkostensubsidie en begeleidingsvergoeding voor mensen in de P-wet, zal het eigen vermogen van de BV moeten worden aangezuiverd. Deze mutatie komt ten laste van de staat van Baten en Lasten en leidt tot een onttrekking van de bestemmingsreserve. Hierdoor ontstaan er forse negatieve resultaten uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming binnen het Werkvoorzieningsschap.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dienen de verplichtingen die gerelateerd zijn aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten niet als financiële verplichting in de balans te worden opgenomen (zoals verplichtingen t.a.v. verlofsaldi en jubileumuitkeringen). In de jaarrekening worden deze verplichtingen onder de paragraaf “niet uit de balans blijvende verplichtingen” vermeld. Deze verplichtingen moeten als een risicobedrag worden beschouwd.

Groot onderhoud gebouwen

De onderhoudskosten worden direct in het betreffende jaar verantwoord voor zover zij niet geactiveerd kunnen worden. Dit uitgangspunt is meegenomen bij de opstelling van de begroting voor de jaren 2024-2029.

Risico's

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep biedt werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden aan personen die kunnen en willen werken. De activiteiten zijn georganiseerd bij Tomingroep BV. In het jaarcontract met Tomingroep BV was vastgelegd dat de BV een nihil resultaat bij het Werkvoorzieningsschap garandeert. Deze garantie is tijdelijk buiten werking gesteld. De omgekeerde garantie, het Werkvoorzieningsschap garandeert een nihil resultaat of een bepaald minimum niveau van het eigen vermogen van de BV, wordt op dit moment besproken. Door de veranderde omstandigheden in subsidiestromen vallen de overschotten van de Wsw-subsidie in het Werkvoorzieningsschap en de tekorten van de subsidiëring van de P-wet banen en trajecten in de BV.

Risico's die van invloed kunnen zijn op de cijfers van 2026 (en later) zijn:

- Politieke ontwikkelingen, wetswijzigingen, Europese richtlijnen en renteontwikkelingen (waaronder de stijging van het wettelijk minimumloon en een minimum uurtarief waarbij niet zeker is of het ministerie van SZW, zoals tot nu toe wel gebruikelijk, deze stijgingen zal compenseren via het macrobudget.
- Uitkomsten van Cao-onderhandelingen voor SW-medewerkers (al dan niet gecompenseerd in de SW-subsidie).
- Onvoldoende resultaat van Tomingroep BV, door bijv. plotselinge omzet terugval (bedrijfsmatig) of overige bedrijfsrisico's t.a.v. prijzen, voorraden, debiteuren, claims, etc., en daarbij tevens een onvoldoende eigen vermogen om een eventueel garantieberoep te kunnen betalen.
- Sociaaleconomische ontwikkelingen of politieke besluiten die leiden tot verdere bezuinigingen op de rijkssubsidie dan nu voorzien in de begroting.
- Andere landelijke ontwikkelingen en aanpassingen in de regelgeving met betrekking tot de sociale werkvoorziening en P-wet.
- Herstructurering van afdelingen (in de BV) en eventuele afwaardering van activa. Het Werkvoorzieningsschap kent geen eigen afdelingen (activiteiten). De waardering van de activa (m.n. gebouwen) geeft geen reden tot grote risico's van afwaarderingen. Mocht er een risico bestaan dan betreft dit het mogelijke effect van leegstand waar geen alternatieve aanwending voor is.
- Tijdigheid subsidiebetalingen door de deelnemende gemeenten.
- Eventuele (onverzekerde) aansprakelijkheidsrisico's en juridische claims.

De resultaten van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep kunnen de komende jaren als gevolg van bovengenoemde risico's fluctueren. Het geconsolideerde vermogen van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep en van Tomingroep BV is, rekening houdend met bovenstaande risico's, als adequaat beoordeeld voor de komende jaren. Voor zover de reserves in de verdere toekomst toch niet toereikend zouden zijn, komt een eventueel tekort uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.

Omdat een groot gedeelte van het eigen vermogen in gebouwen en productiemiddelen zit, dient zich in 2025 al wel een tekort in liquiditeit aan. En, zolang er met de huidige subsidies en vergoedingen geen sluitende bedrijfsvoering voor het Werkvoorzieningsschap en BV tezamen mogelijk is, is het aantrekken van liquiditeit bij banken beperkt. Samen met de deelnemende gemeenten zal gekeken worden hoe Tomingroep over voldoende liquide middelen kan blijven beschikken. De begroting van 2025 en verder gaat er overigens vanuit dat deze middelen aangetrokken kunnen worden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Er is geen voorziening getroffen voor het egaliseren van de kosten van groot onderhoud aan terreinen, gebouwen en installaties (zie ook de paragraaf Groot onderhoud gebouwen).

Bedrijfsvoering

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep kent in principe geen eigen activiteiten. Het Werkvoorzieningsschap is aandeelhouder van Tomingroep BV.

Het Werkvoorzieningsschap is de entiteit waar de WSW-subsidies worden ontvangen en van waaruit de lonen voor het SW-personeel worden betaald (de SW-medewerkers hebben een arbeidscontract met het Werkvoorzieningsschap volgens de cao voor de WSW). Het Werkvoorzieningsschap heeft naast de SW-medewerkers geen eigen personeel in dienst.

Het Werkvoorzieningsschap kent enkele contractuele verbintenissen met Tomingroep BV. Zo ontvangt zij van Tomingroep BV een detacheringsvergoeding voor het detacheren van het SW-personeel bij Tomingroep BV (of haar dochterondernemingen). Anderzijds betaalt het Werkvoorzieningsschap aan Tomingroep BV een begeleidingsvergoeding voor de kosten van de begeleiding van de SW-medewerkers, aanpassingen op de werkplek, en de uitvoering van de taken van de stafafdelingen die zijn uitbesteed aan Tomingroep BV (personeelszaken, salarisadministratie, bedrijfsmaatschappelijk werk, financiële administratie, directie- en bestuurssecretariaat. e.d.). Tot slot verhuurt het Werkvoorzieningsschap, als eigenaar van (een deel van) de panden waarin Tomingroep BV gehuisvest is, productie- en kantoorruimtes aan Tomingroep BV. Daarvoor ontvangt zij van Tomingroep BV huur. Het Werkvoorzieningsschap maakt daarvoor onderhoudskosten (beperkt), en rente- en afschrijvingskosten.

Contractueel verplichtte Tomingroep BV zich jaarlijks om een eventueel negatief nettoresultaat van het Werkvoorzieningsschap aan te vullen tot nul (garantiebijdrage). Daarvoor was het Werkvoorzieningsschap Tomingroep afhankelijk van positieve resultaten van Tomingroep BV, of van een adequaat eigen vermogen. Voor 2025 is in het jaarcontract overeengekomen deze bepaling buiten gebruik te stellen en besloten voor 2024 aan deze bepaling geen invulling te geven.

Het bestuur van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep, bestaande uit de wethouders Werk en Inkomen van haar deelnemende gemeenten, wordt periodiek geïnformeerd over de resultaten (financieel en niet-financieel) van zowel het Werkvoorzieningsschap zelf als van de resultaten en activiteiten van Tomingroep BV.

Het bestuur heeft een Raad van Commissarissen benoemd om toe te zien op de bedrijfsvoering van Tomingroep BV en haar dochterondernemingen.

Financiering

(x € 1.000)

In het kader van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) wordt onderstaand de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet en de renterisiconorm weergegeven.

Berekening kasgeldlimiet

Begrotingstotaal 2026 (lasten)	26.764
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,20%
Kasgeldlimiet in bedrag	2.195

Begroting 2026	jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec	gemiddeld
Vlottende (korte schuld)	3.635	4.369	5.104	5.838	4.737
Vlottende middelen	5.872	5.872	5.872	5.872	5.872
Totaal netto vlottende schuld	-2.236	-1.502	-768	-34	-1.135
Toegestane kasgeldlimiet	2.195	2.195	2.195	2.195	2.195
Ruimte (+)/Overschrijding(-)	4.431	3.697	2.963	2.229	3.330

De kasgeldlimiet wordt per kwartaal bepaald aan de hand van het gemiddelde van de ultimo saldi van de maand.

Renterisico op de vaste schuld	Begroting 2026	2027	2028	2029
(1) Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
(2) Nieuw aangetrokken vaste schuld	0	0	0	0
(3) Betaalde aflossingen	3.350	3.350	3.000	3.000
(4) Herfinanciering	3.000	3.000	3.000	3.000
(5) Renterisico op vaste schuld (1+4)	3.000	3.000	3.000	3.000
(6) Renterisiconorm	5.353	4.982	4.717	4.507
(9a) Ruimte onder renterisiconorm	2.353	1.982	1.717	1.507
Stand van de vaste schuld per 1 januari	3.700	3.350	3.000	3.000
Nieuw aangetrokken vaste schuld	3.000	3.000	3.000	3.000
	6.700	6.350	6.000	6.000
Aflossingen	3.350	3.350	3.000	3.000
Stand van de vaste schuld per 31 december	3.350	3.000	3.000	3.000
<u>Berekening renterisiconorm</u>				
Begrotingstotaal	26.764	24.908	23.583	22.537
Percentageregeling	20%	20%	20%	20%
	5.353	4.982	4.717	4.507

De Tomingroep voldoet hiermee aan de kasgeldlimiet en aan de renterisiconorm.

Maandelijks worden de volgende posten geboekt tussen WVS en Tomingroep BV.

Opbrengst - Huur voor de panden in eigendom

Opbrengst - detachingsvergoeding

Kosten - Begeleidingskosten

Maandelijks aandeel exploitatiebijdrage

De verbonden partijen

Verbonden partijen zijn derde rechtspersonen waarmee het Werkvoorzieningsschap Tomingroep een bestuurlijke en/of financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeenschappelijke regeling middelen ter beschikking heeft gesteld en die kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op het Werkvoorzieningsschap Tomingroep.

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep is als gemeenschappelijke regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten Almere, Blaricum, Eemnes, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdmeren en Gooise Meren.

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep heeft een 100% deelneming in Tomingroep BV. Werkvoorzieningsschap Tomingroep en Tomingroep BV hebben een meerjarige samenwerkingsovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst garandeert Tomingroep BV het Werkvoorzieningsschap een nulresultaat en verklaart het Werkvoorzieningsschap dat de SW-medewerkers bij Tomingroep BV worden gedetacheerd. Zoals eerder vermeld is de garantie voor het nulresultaat van het Werkvoorzieningsschap voor het jaar 2024 en 2025 buiten werking gesteld. Per jaar wordt een contract gesloten waarin vastgelegd is aan hoeveel SW-medewerkers de BV werk dient te bieden en aan welke overige sociale doelstellingen de BV inhoud dient te geven. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de jaarrekening van Tomingroep BV.

Staat van verbonden partijen				Bedragen * € 1 mln	
Tomingroep BV	Begroting 2025	Prognose 2024	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022	
	(ult)	(ult)	(ult)	(ult)	
Eigen Vermogen	2,5	3,9	6,5	10,1	
Vreemd vermogen	9,7	9,7	9,7	8,4	
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	4,7	4,7	4,7	4,3	
Resultaat	-1,4	-2,6	-3,6	-1,2	

Cijfers 2022 en 2023 zijn gebaseerd op de gecontroleerde jaarrekeningen van desbetreffende jaren.

De prognose 2024 o.b.v. niet-gecontroleerde cijfers; begroting 2025 is gebaseerd op de voorlopige begroting 2025.

Financiële begroting

Programmabegroting 2026

(x € 1.000)

	Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Overige bedrijfsopbrengsten		5.020		4.896		4.724
Bedrijfsopbrengsten		5.020		4.896		4.724
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	18.825		18.752		17.758	
Kosten Begeleid Werken	652		782		739	
Afschrijving op materiële vaste activa	477		394		394	
Onvoorzien 1% totale lasten	153		166		158	
Overige bedrijfskosten	2.644		2.632		2.584	
Exploitatiebijdrage Tomingroep BV	0		4.100		5.000	
Som der bedrijfslasten	22.751		26.827		26.633	
Bedrijfsresultaat		-17.732		-21.931		-21.909
Rijksvergoeding		20.626		20.580		19.441
Overige subsidie		0		0		0
Gemeentelijke bijdrage		0		0		0
Garantietoekenning Tomingroep BV		0		0		0
		20.626		20.580		19.441
Financiële baten en lasten	29		83		131	
Totaal	29		83		131	
Saldo van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen		0		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming		2.865		-1.433		-2.599
Toevoeging aan bestemmingsreserve		-2.865		-2.667		-2.401
Onttrekking aan bestemmingsreserve		0		4.100		5.000
Resultaat na bestemming		0		0		0
Totaal der lasten/baten	22.780	22.780	26.910	26.910	26.764	26.764

(x € 1.000)

Toelichting op de programmabegroting

Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
-------------------	-------------------	-------------------

Overige bedrijfsopbrengsten

Huur gebouwen en installaties etc.	1.120	1.127	1.150
Detacheringsvergoeding door Tominggroep BV	3.899	3.769	3.574
	<u>5.020</u>	<u>4.896</u>	<u>4.724</u>

De detacheringsvergoeding betreft de van Tominggroep BV te ontvangen loonwaarde voor de detachering van sw-medewerkers.

Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw-personeel

Loonkosten Wsw-werknemers	14.862	14.459	13.538
Totale loonkosten Wsw	<u>14.862</u>	<u>14.459</u>	<u>13.538</u>
Sociale lasten Wsw	2.360	2.423	2.457
Pensioenpremies Wsw	1.238	1.253	1.184
	<u>3.598</u>	<u>3.676</u>	<u>3.640</u>
Ziekengelden	-48	-75	-72
Totaal sociale lasten Wsw	<u>3.550</u>	<u>3.601</u>	<u>3.568</u>
Bedrijfsgeneeskundige zorg	170	165	160
Studiekosten	15	7	7
Vervoerskosten Wsw	250	392	357
Overige personeelskosten	-22	129	128
Totaal overige personeelskosten Wsw	<u>414</u>	<u>693</u>	<u>652</u>
Totaal Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw-personeel	<u>18.825</u>	<u>18.752</u>	<u>17.758</u>

Onder **Overige personeelskosten** vallen onder meer:

Werkkleding, autokosten, ARBO-voorzieningen, verstrekte vergoedingen personeel en jubilea

In de loonkosten is voor de jaren 2025 en 2026 rekening gehouden met jaarlijks 9% verloop t.o.v. voorliggend jaar.

Voor de jaren 2027, 2028 en 2029 betreft dit respectievelijk 8,96%, 6,5% en 6,59% t.o.v. voorliggend jaar.

Voor 2024 was rekening gehouden met een algemene stijging van de salariskosten met 3,75% op 1/1/24 en 1,2% op 1/7/24.

Voor 2025 en 2026 is uitgegaan van een stijging van 3,8%, en van een stijging van 3,0% in de jaren daarna.

In de sociale lasten is rekening gehouden met het effect van de LIV (t/m 2024) en het beoogde vervangende loonkostenvoordeel voor de jaren na 2024

Ten aanzien van de vervoerskosten WsW is inmiddels vast komen te staan dat deze aanzienlijk te laag begroot waren voor 2024(zie jaarrekening 2024). De begrotingen 2025 en verder zijn hierop aangepast.

(x € 1.000)

Toelichting op de programmabegroting

Begroting	Begroting	Begroting
2024	2025	2026

Rijksvergoeding Wsw

Omvang rijksvergoeding Wsw	<u>20.626</u>	<u>20.580</u>	<u>19.441</u>
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------

Basis SE's gesubsidieerd	576,6	510,14	464,24
Basis SE's gesubsidieerd oude verrekening	0	0	0
Subsidie per SE	35.750	40.311	41.842

De subsidie in 2024, in afwijking van bovenstaande, bedroeg inmiddels € 37.945 per SE (inclusief compensatie voor loon- en prijsstijgingen), zoals opgenomen in de jaarrekening 2024.

Voor 2025 is gerekend met € 40.311 per SE, waarvoor hetzelfde geldt.

Overige subsidie	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
-------------------------	----------	----------	----------

Gemeentelijke bijdrage	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
-------------------------------	----------	----------	----------

Garantietoekenning Tomingroep BV

Omvang garantiebijdrage	<u>0</u>	<u>n.v.t.</u>	<u>n.v.t.</u>
--------------------------------	----------	---------------	---------------

In het jaarcontract tussen Tomingroep BV en het Werkvoorzieningsschap Tomingroep was vastgelegd dat Tomingroep BV een nihilresultaat bij het Werkvoorzieningsschap Tomingroep garandeert. Door het uitgangspunt dat de loonstijging en indexaties door de overheid vergoed worden alsook door exploitatiebijdragen te begroten vanuit het Werkvoorzieningsschap Tomingroep ten behoeve van Tomingroep BV ter dekking van de jaarlijks te verwachten negatieve resultaten is besloten de garantiebijdragen niet langer van toepassing te verklaren.

Overzicht structurele toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves

Toevoeging aan reserves	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026
Programma uitvoering WSW			
Begrote onttrekking aan reserves	0	-4.100	-5.000
<i>Waarvan structureel</i>	0	-4.100	-5.000
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Totaal	<u>0</u>	<u>-4.100</u>	<u>-5.000</u>

Jaarlijks wordt de door het Werkvoorzieningsschap een exploitatiebijdrage aan Tomingroep BV begroot. Deze exploitatiebijdrage wordt jaarlijks onttrokken aan de bestemmingsreserve.

	(x € 1.000)		
Toelichting op programmabegroting	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Aantal WSW-ers (gemiddeld, alleen loondienst)	623	552	504
Aantal WSW FTE's (gemiddeld, alleen loondienst)	498,41	452,49	413,43
Aantal SE's (gemiddeld, alleen loondienst)	536,81	472,14	429,67
Aantal SE's (gemiddeld, inclusief Begeleid Werken)	576,56	510,14	464,24
Loonkosten per SE (alleen loondienst)	35.069	39.717	41.330
Verhouding van sociale lasten/lonen WSW-ers in %	23,9%	24,9%	26,4%

SE = standaardeenheid

Kosten Begeleid werken

Kosten Begeleid werken	652	782	739
Totaal kosten begeleid werken	652	782	739

1) Dit betreft loonkostensubsidie aan externe werkgevers of Tomingroep BV voor sw-geïndiceerden uit de deelnemende gemeenten die niet in dienst zijn bij het Werkvoorzieningsschap Tomingroep.

Afschrijvingen op materiele vaste activa met economisch nut

Afschrijvingen onroerend goed, installaties en machines	477	394	394
Totaal afschrijvingen	477	394	394

Overige bedrijfskosten

Huurkosten	0	0	0
Onderhoudskosten	40	43	43
Verzekeringen en belastingen	100	101	113
Dienstverlening Tomingroep BV	2.332	2.249	2.194
Diverse overige bedrijfslasten	171	238	234
Totaal overige bedrijfskosten	2.644	2.632	2.584

Huurkosten: Deze bedragen € 0.

De kosten van huur van gebouwen, machines, etc. komen direct ten laste van Tomingroep BV.

Onderhoudskosten: De onderhoudskosten zijn gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Het onderhoudsplan heeft betrekking op de gebouwen en installaties welke in eigendom zijn van het Werkvoorzieningsschap. Er is geen Onderhoudsvoorziening gevormd. Onderhoudskosten die niet kunnen worden geactiveerd komen direct ten laste van de W&V;

De dienstverlening Tomingroep BV betreft de begeleidingsvergoeding die door het Werkvoorzieningsschap wordt betaald aan Tomingroep BV voor de kosten van BV-personeel dat de WSW-populatie begeleid. Het betreft een vast bedrag per FTE, dat jaarlijks wordt geïndexeerd.

Met ingang van 2024 wordt een post Onvoorzien meegenomen in de begroting.

Deze post wordt bepaald op 1% van de totale lasten exclusief de exploitatiebijdrage aan Tomingroep BV

Exploitatiebijdrage Tomingroep BV

Exploitatiejaarbijdrage Tomingroep BV	0	4.100	5.000
Totaal exploitatiebijdrage Tomingroep BV	0	4.100	5.000

De exploitatiebijdrage wordt verschaft aan Tomingroep BV ter uitoefening van de bedrijfsvoering van het Werkvoorzieningsschap in aanvulling op overeengekomen detacheringsvergoeding volgens de jaarcontracten tussen genoemde partijen.

Gedetailleerde toelichting op de programmabegroting 2026

Algemeen

De algemene uitgangspunten voor begroting 2026 ten aanzien van de SW-medewerkers zijn berekend op basis van de verwachte FTE-populatie in dienst van het Werkvoorzieningsschap plus uitvoering Begeleid Werken, rekening houdend met een verloop (afname) van 9% op jaarbasis.

Overige bedrijfsopbrengsten

De rubriek overige bedrijfsopbrengsten betreft enerzijds de huuropbrengsten van het onroerend goed (in rekening te brengen bij huurder Tominggroep BV en externe huurder) en anderzijds de ontvangen loonwaarde die door Tominggroep BV wordt betaald voor de gedetacheerde SW-medewerkers.

Lonen, salarissen en sociale lasten WSW-werknemers

De personeelsformatie wordt geraamd op basis van de te verwachten bezetting (rekening houdend met uitstroom door verloop). Uitgangspunt voor de bezetting (voorheen taakstelling) is een verloop van 9% per jaar (excl. Begeleid Werken). De begroting van de loonkosten voor 2026 is gebaseerd op een bezetting van 413,43 FTE (WSW) gemiddeld.

Voor 2026 is rekening gehouden met een loonstijging van 3,8% ten opzichte van 2025. De sociale lasten en de pensioenpremies zijn gebaseerd op de meest actuele informatie per begin 2025 en het verwachte effect op de ontwikkeling van de vervanging van het lage inkomensvoordeel (LIV) op de werkgeverslasten. De LIV wordt in 2025 afgeschaft maar gemeenten worden gecompenseerd voor het verlies van de LIV bij hun eigen sociaal ontwikkelbedrijf. Uitgangspunt is dat deze middelen naar het Werkvoorzieningsschap vloeien.

De vervoerskosten betreffen de wettelijk voorgeschreven vergoedingen van reiskosten woon/werk v.v. en speciaal vervoer. De begrote kosten zijn gebaseerd op de verwachte bezetting.

Onder studiekosten zijn begroot de uitgaven aan externe opleidingen van WSW-personeel.

Onder "Personeelskosten overig" zijn o.a. opgenomen de kosten van werkkleding (de kosten van werkkleding en veiligheidskleding voor werknemers, onder andere voor hen die vuil werk verrichten of langdurig in de buitenlucht moeten werken, alsmede de kosten van reiniging van deze kleding) en de kosten voor bijzondere persoonsgebonden voorzieningen. Tevens worden hier de kosten voor de bijdrage aan de Arbo-dienst verantwoord.

Kosten begeleid werken betreft de loonkostensubsidie voor SW-geïndiceerden uit de deelnemende gemeenten die niet in dienst zijn bij het Werkvoorzieningsschap Tominggroep.

Afschrijvingen betreffen de afschrijvingen op de materiële vaste activa volgens de in de jaarrekening opgenomen regels. De afschrijvingen vinden plaats op basis van aanschafwaarde. De afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de verwachte technische of economische levensduur. De afschrijvingen betreffen met name gebouwen en installaties. Aanschaffingen van machines en vervoermiddelen vinden direct in Tominggroep BV plaats.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft o.a. de posten onderhoudskosten (gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan), kosten verzekeringen en belastingen, de aan Tominggroep BV te betalen begeleidingsvergoeding (o.a. voor de begeleiding van de SW-medewerkers binnen Tominggroep en voor de aan het Werkvoorzieningsschap toe te wijzen stafkosten) en diverse overige bedrijfslasten zoals accountantskosten en advieskosten.

Exploitatiebijdrage

Dit betreft de bijdrage door het Werkvoorzieningsschap Tominggroep in het resultaat van Tominggroep BV.

Rijksvergoeding SW

In de begroting voor 2026 wordt rekening gehouden met een vergoeding van € 41.842 per SE, gebaseerd op de verwachte subsidie. De totale subsidie is voorts gebaseerd op de verwachte bezetting waarbij rekening is gehouden met een verloop van 9% t.o.v. 2025. In deze begroting is ervan uitgegaan dat de deelnemende gemeenten de vergoeding tijdig en volledig, inclusief de tussentijdse aanpassingen op het SW-budget door de overheid, doorbetalen aan het Werkvoorzieningsschap Tominggroep. Deze aanpassingen worden gepubliceerd in de mei- en september-circulaire van het sociaal domein. In oktober wordt geëvalueerd of voor de resterende maanden een correctie hierop moet worden gemaakt.

Aanvulling eigen vermogen Tomingroep BV

Uit het meerjarenperspectief van Tomingroep BV blijken structurele verliezen vanaf 2021. Dit omdat het voordeel van de beter gesubsidieerde Wsw-medewerkers in het werkvoorzieningsschap vallen, terwijl de nadelen van de veel minder gesubsidieerde medewerkers onder de P-wet geheel in de uitvoerende BV vallen. In het begrotingsjaar 2025 komt het eigen vermogen na aanvulling vanuit het Werkvoorzieningsschap Tomingroep uit op € 2,5 miljoen. De verwachting is dat het structurele verlies van de BV ook voor de jaren na 2025 zal blijven bestaan.

Verloopstaat eigen vermogen Tomingroep BV

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Eigen vermogen BV per 1/1 (x 1 mln)	€ 12,3	€ 11,6	€ 10,1	€ 6,5	€ 3,9	€ 2,5	€ 2,5	€ 2,5	€ 2,5
Resultaat BV	€ -0,7	€ -1,2	€ -3,6	€ -5,6	€ -5,5	€ -5,0	€ -4,5	€ -4,0	€ -3,5
Uittreding Weesp	€	€ -0,3							
Toevoeging vanuit Schap				€ 3,0	€ 4,1	€ 5,0	€ 4,5	€ 4,0	€ 3,5
Eigen vermogen BV per 31/12 (x 1 mln)	€ 11,6	€ 10,1	€ 6,5	€ 3,9	€ 2,5	€ 2,5	€ 2,5	€ 2,5	€ 2,5

Verloopstaat eigen vermogen Werkvoorzieningsschap Tomingroep

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Eigen vermogen Schap per 1/1 (x 1 mln)	€ 4,2	€ 5,5	€ 7,2	€ 10,4	€ 10,1	€ 8,7	€ 6,1	€ 3,9	€ 2,2
Resultaat Schap	€ 1,3	€ 1,7	€ 3,2	€ 2,7	€ 2,7	€ 2,4	€ 2,3	€ 2,2	€ 2,2
Aanvulling eigen vermogen BV				€ -3,0	€ -4,1	€ -5,0	€ -4,5	€ -4,0	€ -3,5
Eigen vermogen Schap per 31/12 (x 1 mln)	€ 5,5	€ 7,2	€ 10,4	€ 10,1	€ 8,7	€ 6,1	€ 3,9	€ 2,2	€ 0,9
Resultaat geconsolideerd	€ 0,6	€ 0,5	€ -0,4	€ -2,9	€ -2,8	€ -2,6	€ -2,2	€ -1,8	€ -1,3
Eigen vermogen geconsolideerd	€ 17,1	€ 17,3	€ 16,9	€ 13,9	€ 11,2	€ 8,6	€ 6,4	€ 4,6	€ 3,3

Verloopstaat eigen vermogen posities Tomingroep BV en Werkvoorzieningsschap Tomingroep¹

In bovenstaande opstelling is de toevoeging aan het eigen vermogen en, de tegenhanger, de aanvulling eigen vermogen BV duidelijk zichtbaar. De waarde van het eigen vermogen van de BV wordt hierdoor in de jaren 2025 en volgende jaren op € 2,5 miljoen gehouden. De resultaten van Tomingroep BV sluiten aan bij de resultaten zoals verwacht voor de begroting 2025. Voor de jaren 2027 tot en met 2029 is verondersteld dat het resultaat van Tomingroep BV € 4,5 tot € 3,5 miljoen negatief zal zijn. Deze resultaten bevatten vele onzekerheden en dienen meer het doel om de ontwikkeling van het totale eigen vermogen weer te geven dan zekerheid te geven over de financiële uitkomst. Gezien de ontwikkeling in de branche, het feit dat de meeste gemeenten in Nederland al een extra bijdrage in de exploitatie doen en gelet op de grootte van de Tomingroep-organisatie is een negatief resultaat in de komende jaren normaal gesproken onontkoombaar. De landelijke discussie over de toegevoegde waarde van de infrastructuur van de sociaal ontwikkelbedrijven kan leiden tot wijzigingen (in positieve zin) van de financiering van de Participatiewet. Dit zal dan waarschijnlijk leiden tot een minder negatieve ontwikkeling van het geconsolideerde eigen vermogen van Tomingroep.

De gepresenteerde resultaten van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep sluiten aan bij de gepresenteerde resultaten op pagina 13 en pagina 20 en met de gepresenteerde balans op pagina 19. Het resultaat van Tomingroep BV en het Werkvoorzieningsschap samen is voor de jaren 2025 t/m 2029 bij elkaar opgeteld negatief. Dit leidt tot een verwacht geconsolideerd eigen vermogen van € 3,3 miljoen eind 2029. Op basis van deze geprognosticeerde vermogens zou er ondanks een structureel niet sluitende exploitatie feitelijk geen kapitaalsbijdrage benodigd zijn tot en met 2029 vanuit deelnemende gemeenten maar is wel een vorm van financiering gewenst en benodigd.

Garantietoekenning Tomingroep BV

Omgekeerd is afgesproken, middels een overeenkomst tussen het Werkvoorzieningsschap en de BV dat indien het Werkvoorzieningsschap een negatief nettoresultaat heeft, de BV dit negatieve saldo aanzuivert tot "nihil". De begrotingscijfers van 2025 leiden tot een positief resultaat van € 2,7 miljoen voor het Werkvoorzieningsschap Tomingroep. Hierdoor is geen garantiebijdrage vanuit Tomingroep BV richting het Werkvoorzieningsschap Tomingroep nodig. Tevens is over 2024 en 2025 deze bepaling buiten werking gesteld gezien de exploitatiebijdrage door het Werkvoorzieningsschap.

¹ In de gepresenteerde opstellingen van het verloop van het eigen vermogen worden beide posities van de entiteiten bij elkaar opgeteld. Dit is slechts bedoeld om een beeld te krijgen. Vanuit jaarrekeningtechniek is deze opstelling, vanwege eliminatie van de waarde van de deelneming Tomingroep BV in het Werkvoorzieningsschap Tomingroep, niet juist.

Financiële baten en lasten

De rentebaten betreft de opbrengst uit positieve rekening-courantsaldi van banktegoeden. De rentelasten bestaan uit rentelasten van langlopende geldleningen en de rentelasten over negatieve rekening-courantsaldi van bankkredieten.

Financiële positie

Op basis van werkelijke balansstanden per 31 december 2024, en de begrootte baten en lasten 2025 t/m 2029 worden onderstaande balansstanden geprognosticeerd.

Balansprognose per ultimo jaar
(x € 1.000)

	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Materiele vaste activa	6.808	6.884	6.871	6.778	6.684	6.590
Financiele vaste activa	2.522	2.522	2.522	2.522	2.522	2.522
Overlopende activa	5.872	5.872	5.872	5.872	5.872	5.872
Totaal activa	15.201	15.278	15.265	15.171	15.077	14.984
Eigen Vermogen	10.110	8.677	6.077	3.905	2.152	856
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	4.050	3.700	3.350	3.000	3.000	3.000
Netto-Vlottende schulden	1.041	2.901	5.838	8.266	9.925	11.128
Totaal passiva	15.201	15.278	15.265	15.171	15.077	14.984

Investeringsbegroting 2026

Voor 2026 zijn geen bijzondere investeringen gepland, anders dan uitgaven voor onderhoud en aanpassing van de gebouwen.

Dit betreffen investeringen met een economisch nut en geen investeringen met een maatschappelijk nut. De investeringen worden conform de netto methode geactiveerd.

Programmabegroting 2027-2029

(x € 1.000)

	Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Overige bedrijfsopbrengsten		4.510		4.371		4.340
Bedrijfsopbrengsten		4.510		4.371		4.340
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	16.614		15.808		15.291	
Kosten Begeleid Werken	693		723		744	
Afschrijving op materiële vaste activa	394		394		394	
Onvoorzien 1% totale lasten	149		143		139	
Overige bedrijfskosten	2.417		2.348		2.301	
Exploitatiebijdrage Tominggroep BV	4.500		4.000		3.500	
Som der bedrijfslasten	24.766		23.416		22.369	
Bedrijfsresultaat		-20.256		-19.045		-18.029
Rijksvergoeding		18.226		17.459		16.901
Overige subsidie		0		0		0
Gemeentelijke bijdrage		0		0		0
Garantietoekenning Tominggroep BV		0		0		0
		18.226		17.459		16.901
Financiële baten en lasten	142		168		168	
Totaal	142		168		168	
Saldo van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen		0		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming		-2.172		-1.753		-1.296
Toevoeging aan bestemmingsreserve		-2.328		-2.247		-2.204
Onttrekking aan bestemmingsreserve		4.500		4.000		3.500
Resultaat na bestemming		0		0		0
Totaal der lasten/baten	24.908	24.908	23.583	23.583	22.537	22.537

In het kader van de solvabiliteit van Tominggroep BV dient het eigen vermogen van Tominggroep BV te worden aangevuld ten laste van de speciaal voor dit doel gevormde bestemmingsreserve.

Toelichting op de meerjarenraming 2027-2029

Hieronder treft u de grondslagen aan voor de meerjarenraming van Tomingroep voor de jaren 2027-2029.

Algemeen

Uitgangspunt van deze raming is de begroting over het jaar 2026.

Waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen zoals die in de jaarrekening zijn vastgelegd, zijn onverkort aangehouden bij de bepaling van de meerjarenraming.

Investerings

De verwachting is dat er investeringen in het Werkvoorzieningsschap zullen plaatsvinden in de periode 2027-2029.

Lasten

Lonen, sociale lasten WSW

Deze post is berekend op basis van de situatie per januari 2025 waarbij de bezetting over 2025 en 2026 is aangepast met een verloop van 9% per jaar en in 2027-2029 met respectievelijk 8,96%, 6,5% en 6,6%. Het gemiddelde salaris is verondersteld geïndexeerd te worden in 2027-2029 met 3,0% per jaar.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn bepaald op basis van het activabestand per ultimo 2024, en de verwachtingen voor 2025 en verder. Er zijn geen wijzigingen in de afschrijvingsmethodiek aangebracht. Voorts zal het beleid ten aanzien van investeringen en desinvesteringen onverkort gehandhaafd blijven.

Rente

De rentecomponent is gebaseerd op de stand van de leningen per ultimo 2025 en de verwachtingen t.a.v. de liquiditeitsontwikkeling over de komende jaren (gebaseerd op de huidige rentetarieven).

Overige kostencomponenten

De overige kostencomponenten zijn per post beoordeeld en waar nodig aangepast. Voor zover van toepassing is in de kostenposten rekening gehouden met een aflopend aantal medewerkers op basis van natuurlijk verloop.

Exploitatiebijdrage Tominggroep BV

Ook voor de jaren 2027-2029 wordt verwacht dat aanvulling van het negatieve resultaat van Tominggroep BV door het Werkvoorzieningschap Tominggroep middels een exploitatiebijdrage benodigd is.

Baten

Rijksvergoeding

De berekening van de rijksvergoedingen is gebaseerd op de subsidiebedragen in overeenstemming met de uitgangspunten van de nieuwe participatiewet. Voor de begrotingsjaren 2026 en de meerjarenplanning 2027 t/m 2029 is uitgegaan van de subsidiebedragen zoals gepubliceerd in de septembercirculaire 2024. Aanvullend is in deze begroting uitgegaan dat de loonstijging over 2025 door het ministerie van SZW volledig wordt gecompenseerd. Ook wordt verwacht dat de loonstijgingen over 2027 t/m 2029 door de Rijksoverheid worden gecompenseerd.

Bijlage Taakvelden

Taakvelden gemeenten	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning									
0.5 Treasury		29	-29		83	-83		131	-131
0.10 Mutaties Reserves				4.100		4.100	5.000		5.000
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-2.865	0	-2.865	-2.667	0	-2.667	-2.401		-2.401
6. Sociaal domein									
6.4 Begeleide participatie	25.645	22.751	2.894	25.476	26.827	-1.350	24.165	26.633	-2.469
Totaal	22.780	22.780	-	26.910	26.910	-	26.764	26.764	-

Verdelingsprincipe

Binnen de GR is slechts sprake van één programma, welke toeziet op de uitvoering van de WSW. Om deze reden zijn alle kosten, met uitzondering van treasurykosten, volledig toegerekend aan taakveld 6.4 begeleide participatie. Er is geen apart taakveld bestuur en ondersteuning opgenomen omdat de feitelijke bestuurskosten van beperkte omvang zijn.

In het taakveld resultaat van de rekening van baten en lasten is het batig saldo uit het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar opgenomen.

Toelichting op de begroting 2026 van Werkvoorzieningsschap Tomingroep door directie Tomingroep BV

Deze begroting voor 2026 en verder is de zgn. provinciale begroting die vóór 15 september aan de provincie moet worden toegestuurd. Het is dus een zeer vroege inschatting. In het najaar van 2025 (als ook de meicirculaire en de septembercirculaire bekend zijn) stellen wij een aangepaste werkbegroting voor 2026 op.

Wat zegt de begroting van het Schap?

In feite geeft de begroting voor het Werkvoorzieningsschap (Schap) vrij weinig informatie over de ontwikkelingen bij Tomingroep. Dat komt doordat de begroting van het Schap uitsluitend het werkgeverschap voor Wsw-medewerkers en het eigenaarschap en de verhuur van de panden van Tomingroep betreft. Alle overige kosten en opbrengsten worden verantwoord in Tomingroep BV. De Wsw-medewerkers van Tomingroep zijn in dienst van het Schap. Zij worden gedetacheerd naar Tomingroep BV. Verder is het Schap de eigenaar van de panden van de BV. De begroting van het Schap gaat over grote bedragen, maar die zijn dus verdeeld over een beperkt aantal posten van inkomsten en uitgaven.

Inkomsten van het Schap:

- de Wsw-subsidie – dit is een rijkssubsidie die, conform de gemeenschappelijke regeling, door de gemeenten één-op-één wordt doorbetaald aan het Schap;
- de detachingsvergoeding die Tomingroep BV betaalt voor de SW-medewerkers;
- de huur die Tomingroep BV betaalt;

Uitgaven van het Schap:

- de salarissen voor de Wsw-medewerkers;
- de begeleidingsvergoeding aan de BV voor de (extra) begeleiding van de Wsw-medewerkers (incl. financiële- en salarisadministratie, personeelszorg, P&O- en ARBO-diensten, e.d.);
- een deel van het onderhoud van de panden;
- een kleine post advieskosten.

Wanneer de inkomsten en uitgaven met elkaar worden gesaldeerd, sluit het Schap sinds enkele jaren met een overschot. Voorheen was dit altijd een tekort, en gold de afspraak dat dit tekort door de BV (uit de winst of uit het eigen vermogen) werd aangevuld. Sinds 2021 kent het Schap een overschot, onder andere doordat de Wsw-subsidie per SE (voltijdseenheid) steeds verder stijgt. Dit komt doordat het landelijke budget voor de Wsw is 'vastgezet' op een daling van 6% per jaar, terwijl het aantal mensen in de Wsw landelijk sneller afneemt. Het beschikbare bedrag wordt dus over minder Wsw-medewerkers verdeeld. Verder was er in 2021 en 2022 sprake van een extra Rijksbijdrage ter compensatie van de gevolgen van corona. Die extra bijdrage is uitbetaald aan het Schap, terwijl de verliezen werden geleden in de BV.

Om een beter beeld te krijgen van de gehele Tomingroep-organisatie is het van belang om de activiteiten en resultaten van het Werkvoorzieningsschap en de BV samen te bezien. Daarom volgt hieronder, in aanvulling op wat er in de begroting van het Werkvoorzieningsschap is vermeld, een overzicht van wat er in de gehele organisatie gebeurt, dus ook in de BV.

Wat gebeurt er momenteel in Tomingroep

Nieuwe strategie

In 2021 is, in nauwe samenwerking van de deelnemende gemeenten en Tomingroep, een nieuwe strategie voor de keten van gemeenten, Tomingroep en werkgeversdienstverlening (WSP en Baangericht) ontwikkeld. Deze is door het bestuur van het Schap vastgelegd in een bedrijfsplan met de veelzeggende titel “Ketensamenwerking Tomin”. De strategie houdt in dat de vrijvallende capaciteit door de uitstroom uit de Wsw wordt ingezet om doelgroepen in de Participatiewet zo regulier mogelijk aan de slag te helpen en te houden. Daartoe ontwikkelt Tomingroep zich van grote werkgever voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tot werk-leerbedrijf met als doelstelling dat mensen in-, door- én uitstromen en uiteindelijk, indien mogelijk, in de reguliere arbeidsmarkt een plek vinden. Alleen voor wie dat echt niet haalbaar blijkt (deze mensen vallen meestal in de doelgroep ‘Nieuw Beschut’), kan Tomingroep het “eindstation” zijn waarbij langdurig goed passend werk in de eigen organisatie wordt geboden. Het uitgangspunt was dat de totale doelgroep van Tomingroep (het totaal aantal voltijds plaatsen in de Wsw en de mensen vanuit de nieuwe doelgroep) in de periode 2022-2025 gelijk zou blijven (ca. 920 plaatsen). De gemeenten betalen in de genoemde periode elk jaar een lumpsum vergoeding die gelijk is aan het saldo van de in het businessplan geraamde kosten en opbrengsten (exclusief de begeleidingskosten) van de verschillende doelgroepen uit de P-wet. De lumpsum komt dus in de plaats van de begeleidingskosten die de gemeenten zouden betalen aan Tomingroep en is lager dan wat gemiddeld in Nederland aan dit soort organisaties wordt betaald.. In de nieuwe strategie is verder afgesproken dat de governance in de periode 2022-2025 ongewijzigd blijft.

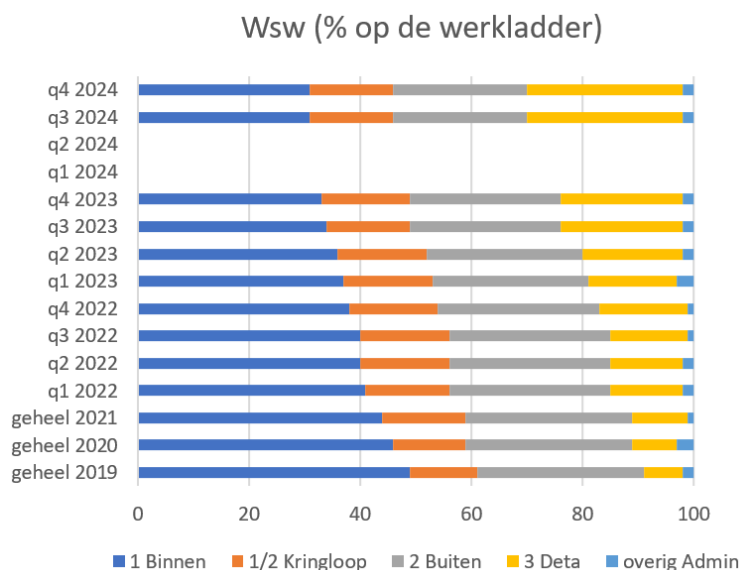
We hebben de afgelopen drie jaar gezien dat het niet is gelukt om in omvang gelijk te blijven: het totaal aantal voltijds plaatsen voor doelgroep-medewerkers bij Tomingroep is afgenomen met ongeveer 235 (-26%). Als gevolg van een snellere uitstroom uit de Wsw dan voorzien (door (vervroegde) pensionering, overlijden, uitstroom naar de WIA etc.) zijn er nu (eind 2024) 138 minder Wsw-plaatsen bij Tomingroep. Er zijn ook 106 minder voltijds plaatsen voor mensen uit de Participatiewet aan de slag bij Tomingroep dan geraamd. Dit heeft er vooral mee te maken dat de instroom van Participatiewet-medewerkers door diverse oorzaken onvoldoende op gang gekomen is. In het afgelopen jaar is dit enigszins verbeterd, maar de achterstand wordt niet ingelopen.. Momenteel (eind '24) telt Tomingroep zo'n 479 voltijdsplaatsen Wsw (-41 in '24), 123 P-wet-Doorstroom (+21 in '24), 81 P-wet Nieuw Beschut (+3 in '24) en 1 werk-leertraject (gelijk gebleven). Totaal 684 voltijdsplaatsen voor 'de doelgroep', een daling van 17 in 2024.

Ontwikkeling naar passend werk

Arbeidsontwikkeling is het leidend principe voor de hele organisatie. We zijn steeds met onze medewerkers in gesprek over vragen als: ‘Wat wil je? Wat kun je? Hoe kom je daar?’ Voor de verschillende doelgroepen in onze organisatie gebruiken we daarvoor verschillende methodieken. In de afgelopen jaren hebben wij hard gewerkt aan de doorontwikkeling van onze medewerkers uit de doelgroep (Wsw en P-wet). En dat blijven we doen. Meer dan voorheen worden zij uitgedaagd om stappen te zetten op de werkladder. En dat doen we met succes!

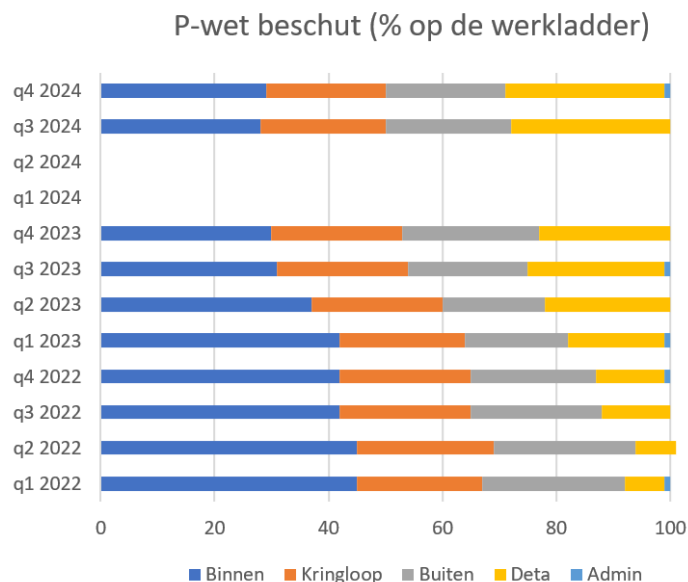
Uit de hierna volgende grafieken blijkt dat met de inzet van arbeidsontwikkeling op de beweging naar zo regulier mogelijk werk (zoveel als mogelijk van binnen naar buiten, en indien mogelijk gedetacheerd) al veel resultaat is geboekt. In 2024 werkten onze doelgroep-medewerkers gedetacheerd in 18 verschillende branches. In 2023 waren dat er nog 14. Hiermee maken we ons werkaanbod steeds diverser en daarmee nóg passender en aantrekkelijker.

Wsw: De groep Wsw-medewerkers die binnen werkt (vooral Verpakken en Montage) is sinds 2019 afgenomen van 49 naar 31 procent, terwijl het percentage gedetacheerde Wsw-medewerkers in dezelfde periode steeg van 7 naar 28 procent. Stappen maken op de werkladder is vrijwel zonder uitzondering goed voor de medewerker, en meestal ook financieel beter voor de organisatie (vooral door hogere opbrengsten en lagere kosten voor begeleiding en infrastructuur).

N.B.: in de kwartalen 1 en 2 van 2024 werden deze cijfers niet gerapporteerd vanwege de implementatie van nieuwe software.

Nieuw Beschut: Ook de inzet op de arbeidsontwikkeling van P-wet-medewerkers met de indicatie Nieuw Beschut laat een forse beweging van binnen naar buiten zien. Ondanks de indicatie Nieuw Beschut, die veronderstelt dat werken bij een reguliere werkgever niet tot de mogelijkheden behoort, hebben we laten zien dat in de afgelopen drie jaren, met de inzet van de juiste ontwikkeling en begeleiding, meer dan een kwart van deze groep toch kon worden gedetacheerd bij een reguliere werkgever. En inmiddels is nog maar 30 procent van deze groep aangewezen op verpakings- en montagewerk. De overige 'Nieuw-Beschutters' werken vooral bij onze kringloopwinkels, de catering, de groenvoorziening of in de schoonmaak.

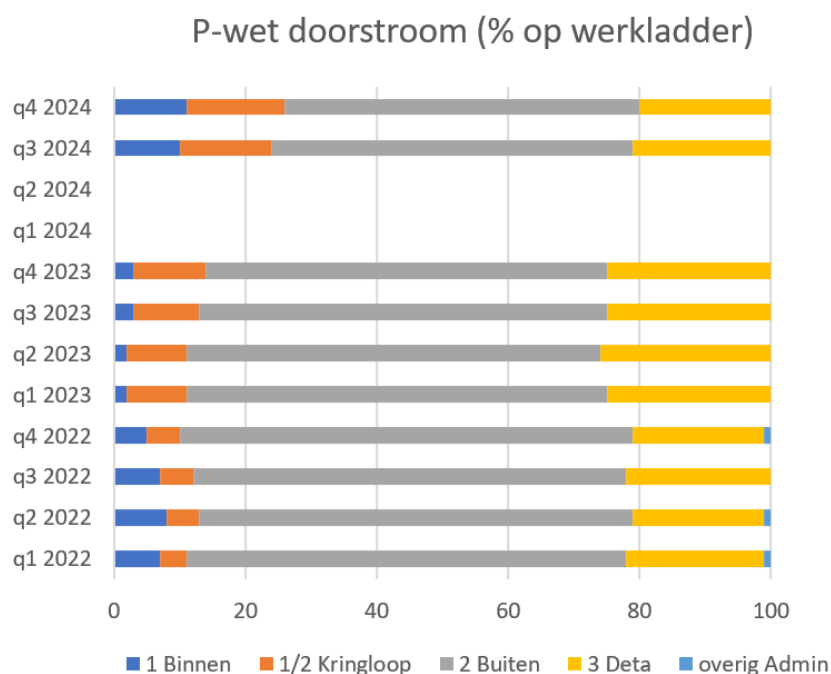

P-wet Doorstroom: Inwoners van onze gemeenten die bij Tomingroep komen werken met de bedoeling dat ze uiterlijk na drie jaar in dienst treden bij een reguliere werkgever (zo nodig met loonkostensubsidie en/of jobcoaching) noemen we de P-wet Doorstroom-categorie. In de businesscase van de huidige bestuursopdracht werd ervan uitgegaan dat alle vrijvallende plaatsen

van uittredende Wsw-medewerkers zouden worden opgevuld door P-wet Nieuw Beschut, P-wet Doorstroom en kortdurende trajecten voor inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. Er is in de praktijk nauwelijks sprake van die laatste categorie, de kortdurende trajecten (1 plaats i.p.v. 36).

Maar, zoals eerder gezegd, ook de aantallen P-wet-Doorstroom blijven ver achter bij de eerdere ramingen (eind '24 123 i.p.v. 196 voltijdsplaatsen). Van de inwoners van onze gemeenten in deze categorie was de aanname dat tweederde buiten zou werken (Groen, Schoonmaak) en eenderde gedetacheerd. Echter, in 2023 zagen we al dat een steeds groter wordend deel van deze groep binnen start op de onderste trede van de 'werkladder' (Verpakken, Montage, Kringloop) vanwege een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze trend heeft zich in 2024 flink doorgezet. Inmiddels is meer dan een kwart daar werkzaam. Dat is goed voor hun ontwikkeling omdat werken op een hogere trede (nog) niet haalbaar is. Maar omdat de plekken bij deze werksoorten veel begeleiding en infrastructuur vragen en meestal lage opbrengsten kennen, heeft dit een fors negatief effect op de financiële bedrijfsvoering van Tomingroep.

In de onderstaande grafiek is ook te zien dat, doordat de instroom van P-wet Doorstroom vooral bij Verpakken, Montage en Kringloop plaatsvindt, en dat het aandeel van deze groep dat gedetacheerd is, dalende is.

P-wet KorteTrajecten: Er was voor eind '24 geraamd met 36 voltijds plaatsen voor mensen die met behoud van uitkering maximaal 6 maanden bij Tomingroep de ontbrekende werknemersvaardigheden zouden opdoen en dan zouden worden bemiddeld naar een baan bij een reguliere werkgever. 36 voltijds plaatsen x 6 maanden betekent dat jaarlijks minimaal 72 inwoners in zo'n traject zouden moeten starten. In de praktijk zijn er sporadisch aanmeldingen, en die leiden vrijwel niet tot dit soort korte trajecten. Verondersteld wordt dat aanbod van Tomingroep niet nodig is, maar daar is nog geen duidelijkheid over.

De middelen in de lumpsum die voor deze trajecten waren bedoeld worden in nauw overleg met de consultants van de gemeenten ingezet voor andere inwoners, zoals de Z-route (zelfredzaamheid) voor statushouders in Gooi & Vechtstreek en in Almere de MAP (module Arbeidsmarkt en Participatie voor inburgeraars) en het Startpunt, waar inwoners, indien nodig, kunnen starten in een extra beschutte werkomgeving. In het Startpunt kan een eerste diagnosetraject worden uitgevoerd om te bezien of werk voor de betrokkene al tot de mogelijkheden behoort, dan wel dat er eerst (ook) aandacht moet zijn voor problematiek op andere leefgebieden.

Midterm review

Bij de start van de huidige bestuursopdracht (2022) is afgesproken om na twee jaar in de te kijken hoe de voortgang van het bedrijfsplan verliep. Dit is gedaan door een midterm review uit te voeren. De opdracht was: Voer de midterm review uit op de nieuwe koers van de ketensamenwerking Tominggroep, die zich richt op de taken rond de nieuwe doelgroepen. Ga na of realisaties in lijn zijn met de afspraken in het businessplan en welke maatregelen eventueel nodig zijn om de gemaakte afspraken te realiseren.

Het onderzoek is in 2023 uitgevoerd en in 2024 gepresenteerd aan het algemeen bestuur.

Conclusies

De belangrijkste conclusies zijn kort samengevat:

- Tominggroep zit in een ander scenario dan verwacht. De financiële resultaten staan extra onder druk doordat Tominggroep tegelijkertijd de krimp en de omvorming naar werkleerbedrijf moet managen (twee transities tegelijkertijd).
- Tominggroep krimpt harder dan verwacht, waardoor er nu een kleiner en ander bedrijf staat dan in het bedrijfsplan beoogd. Dat komt door de snellere daling van de Wsw en doordat minder mensen door de gemeenten worden aangemeld en minder mensen vanuit de aanmeldingen bij Tominggroep worden geplaatst dan verwacht.
- De doelen van het bedrijfsplan worden bij de huidige ontwikkeling en met de huidige werkwijze niet gerealiseerd. De doelen worden binnen de keten niet ervaren als gezamenlijke doelstellingen.
- Gemeenten en Tominggroep handelen meer als opdrachtgever en opdrachtnemer, op uitvoeringsniveau en op strategisch niveau, dan gezamenlijk op te trekken als samenwerkingspartners.
- Verschillende klantmanagers geven aan dat er meer mensen dan nu met de voorzieningen van Tominggroep geholpen zouden kunnen worden, onder andere door een meer divers aanbod.
- Tominggroep heeft verschillende maatregelen genomen die zijn gericht op behoud van het financieel resultaat en een divers aanbod. Dit zijn de juiste maatregelen, maar deze vormen door de veranderde context (krimp, complexere problematiek, grote afstand tot de arbeidsmarkt) nog geen onderdeel van een samenhangend plan gericht op de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Aanbevelingen uit de midterm review

Het onderzoek van de midterm review heeft de volgende aanbevelingen opgeleverd:

- Trek als gemeenten en Tominggroep meer met elkaar op. Vorm gezamenlijke teams.
- Werk gestructureerd en methodisch samen. Maak een samenwerkingsplan.
- Handhaaf de doelstellingen voor de aantallen P-wet in het bedrijfsplan voor 2025.
- Ga door intensieve samenwerking en afstemming in de gezamenlijke teams na hoe het aanbod van Tominggroep kan worden aangepast aan de mogelijkheden en behoeften van kandidaten die het nu nog niet lukt om aan het werk te komen. Stel een aanjager aan die dit proces begeleidt.
- Maak werk van monitoring en sturing in de keten.
- Houdt de strategische KPI's nog eens goed tegen het licht.
- Licht de bedrijfsvoering door en maak een plan, zodat het bedrijf flexibel en doelmatig kan inspelen op de behoeften, de veranderende doelgroep en de veranderende arbeidsmarkt.
- Start met de voorbereidingen van de besluitvorming over de ketensamenwerking na 2025.

Stuurgroep

Het Algemeen Bestuur heeft een stuurgroep ingesteld en de opdracht gegeven om de aanbevelingen uit de midterm review uit te (laten) voeren. De stuurgroep bestaat uit de directeurs Werk en Inkomen van de deelnemende gemeenten en de algemeen directeur van Tominggroep. De stuurgroep stelt een aanjager aan om de uitvoering van de afspraken naar aanleiding van de midterm review te monitoren en te stimuleren.

Planperiode verlengd

De planperiode uit het businessplan zit in z'n laatste jaar en, zoals de laatste aanbeveling van de midterm review aangeeft, er wordt nagedacht over de samenwerking ná 2025. Dit is een intensief en tijdrovend traject. Op voorstel van de stuurgroep heeft het Algemeen Bestuur besloten de huidige planperiode met een jaar te verlengen, dus tot eind 2026.

Opvolging aanbevelingen

De samenwerking tussen medewerkers van de afdelingen Werk en Inkomen en Tomingroep gaat steeds beter. Ook al zijn er nog geen gezamenlijke teams die de behoefte van de inwoner bepalen opdat Tomingroep daar z'n aanbod op kan aanpassen, toch zien we in de praktijk veel voorbeelden van goede samenwerking, zoals de eerder genoemde Z-route, MAP en Startpunt. Vooralsnog ontbreekt een methodisch kader daarbij. Een aanjager die binnenkort zal starten moet hierin verandering brengen.

Directie en Raad van Commissarissen werken hard aan het beheersen van de (financiële) bedrijfsvoering van Tomingroep. Deze staat fors onder druk. Sinds de start van de huidige bestuursopdracht is, anders dan geraamd, de doelgroep met 26% afgenomen. Vele ingrepen zijn gedaan om deze krimp te beheersen. Volgend uit de midterm review was de opdracht van het Algemeen Bestuur om de doelstellingen van het aantal P-wet plaatsen te handhaven. Dit zou weer tot een groei van 150 plaatsen (+ 22% van de totale doelgroep) tot eind 2025 moeten leiden en daarop heeft Tomingroep zich voorbereid, onder andere door het beschikbaar houden van begeleiding en infrastructuur en door het aannemen van voldoende werk. Echter, in de praktijk is Tomingroep ook in 2024 verder gedaald in aantal doelgroepplaatsen. Recentelijk heeft het Algemeen Bestuur besloten dat Tomingroep in de rest van 2025 uit moet gaan van een stijging van 60 i.p.v. 150 voltijdsplaatsen P-wet. In het eerste kwartaal van 2025 zijn er netto 2 P-wetmedewerkers bij gekomen als gevolg van weer een forse uitstroom Wsw was er feitelijk sprake van een krimp van ca. 15 plaatsen.

Met deze grote krimp, beoogde groei en onzekere uitkomst daarvan, en met de aanloop naar een volgende bestuursopdracht per begin 2027, kan Tomingroep in de bedrijfsvoering niet anders doen dan zo flexibel mogelijk rekening houden met alle mogelijkheden qua aantallen inwoners, hun initiële loonwaarde en daarop aan te passen aanbod. Daarbij worden veel maatregelen genomen, maar geen onomkeerbare zoals het verder afbouwen van werksoorten of het nog meer verkopen van fysieke infrastructuur.

Ook al hoeven de doelgroepmedewerkers zich geen zorgen te maken over het hebben van werk, want dat is immers in alle gevallen een verplichting van de deelnemende gemeenten, toch leidt de huidige situatie tot onrust in de organisatie. Dit geldt ook voor ons reguliere personeel dat in de huidige arbeidsmarkt steeds moeilijker te behouden is. Tegelijkertijd is het mooi om te zien hoeveel medewerkers nog steeds kiezen om te werken bij Tomingroep, vooral vanwege de grote maatschappelijke meerwaarde die de organisatie biedt aan de deelnemende gemeenten en vooral aan de inwoners die afhankelijk zijn van de ondersteuning van Tomingroep bij het vinden van leuk, veilig, passend en zinvol werk.

Financiën

In de voorliggende conceptbegroting zijn de financiën van het Werkvoorzieningsschap Tomingroep opgenomen. Slechts op één plek, namelijk in de verloopstaat van het eigen vermogen op pagina 18, staan gegevens over de financiële resultaten van Tomingroep BV. Voor de jaren 2023 en eerder zijn dat de in de goedgekeurde jaarrekening opgenomen cijfers. Voor 2024 zijn dat de voorlopige cijfers, want de jaarrekening moet nog definitief vastgesteld worden. En voor 2025 en verder zijn het benaderingen van resultaten op basis van een groot aantal aannames. Zolang Tomingroep flexibel rekening moet houden met wisselende aantallen doelgroepmedewerkers, die ook nog een grote variëteit in loonwaarde en benodigde ondersteuning hebben, is het niet mogelijk om de bedrijfsvoering verder te optimaliseren en om gedetailleerde ramingen te maken van financiële resultaten in de komende jaren. Zelfs voor het lopende jaar 2025 moet, nu de opdracht voor het aantal doelgroepmedewerkers recentelijk aanzienlijk verkleind werd, opnieuw een werkbegroting opgesteld worden. Voor 2026 zijn nog geen afspraken gemaakt over de aantallen inwoners die vanuit de P-wet

zullen worden geplaatst, en ook niet over de bekostiging daarvan. En hoe aantallen, niveau en dienstverlening in de nieuwe bestuursopdracht per 2027 zullen zijn is al helemaal giswerk. In de verloopstaat op pagina 18 is te zien dat het financieel resultaat van het Werkvoorzieningsschap de afgelopen jaren steeds verder verbetert, terwijl dat van de BV verslechtert. In het verleden moest de BV het Schap financieel ondersteunen, nu is dat andersom. Dit heeft alles te maken met de eerder genoemde steeds hogere subsidiëring van Wsw-plaatsen in het Schap en de tekorten in de subsidiëring van de P-wet die in de BV vallen. Ook zijn er van oudsher geldstromen voor dienstverlening over en weer tussen Schap en BV die gesaldeerd leiden tot een jaarlijkse betaling van ca. € 1,4 miljoen van BV aan het Schap.

Voor de eerste twee jaren van de bestuursopdracht was een geconsolideerd financieel resultaat (Schap en BV tezamen, over twee jaar) geraamd van € 1 miljoen negatief. In deze jaren was het resultaat € + 0,5 miljoen en € - 0,4 miljoen. Daarmee was het resultaat over deze jaren ruim € 1 miljoen beter dan geraamd.

Voor de volgende jaren ('24 en '25) werd een nul-resultaat geraamd. Maar dat is niet meer te realiseren. De eerder genoemde gunstige subsidiëring van de Wsw-medewerkers geldt voor een steeds kleiner aantal dan geraamd en dat heeft een forse impact. Een effect dat we bij alle 90 collega-bedrijven in Nederland zien.

Ook werd er in de ramingen uitgegaan van de kosten en opbrengsten van P-wet-medewerkers zoals die vóór aanvang van de huidige periode door Tominggroep werden gemaakt. Toen nog waren dat mensen die voor lange tijd bij Tominggroep bleven en die een aanzienlijk hogere loonwaarde hadden. Inmiddels weten we dat de huidige instroom heel anders is en dat brengt veel lagere opbrengsten en hogere kosten met zich mee. En zodra de investeringen in arbeidsontwikkeling gaan leiden tot hogere productiviteit wordt het tijd om de betrokkene door te laten stromen naar een reguliere werkgever. Het geïnvesteerde maatschappelijk kapitaal leidt tot meerwaarde bij die werkgever en tot lagere kosten voor de gemeente.

Ook was in de ramingen geen rekening gehouden met de kosten die de forse krimp met zich meebrengt. Volgens een vuistregel die Berenschot noemt in het rapport van de midterm review, zou de krimp van de afgelopen drie jaren meer dan € 6 miljoen hebben gekost, maar dat werd niet in de ramingen opgenomen omdat verdere krimp vanaf 2022 niet meer aan de orde zou zijn. En ook werd niet gerekend met de hoge kosten die te maken hebben met de inzet van uitzendkrachten die nodig zijn als van opdrachtgevers aangenomen werk niet kan worden uitgevoerd door de verwachte, maar niet geplaatste P-wet medewerkers.

Tot slot

Wij hopen met deze toelichting op de begroting voor het Werkvoorzieningsschap Tominggroep voor 2026 meer inzicht te hebben gegeven in het totaal van de ontwikkelingen in en rond Tominggroep. Uiteraard zijn wij altijd bereid tot het beantwoorden van vragen en staan we open voor opmerkingen. Daarvoor zal ik desgewenst graag aanwezig zijn bij commissievergaderingen, politieke avonden, of hoe zo'n overleg in uw gemeenten ook genoemd wordt.

Met dank voor uw betrokkenheid bij Tominggroep,
en met vriendelijke groet,

Ivo Korte
Algemeen directeur Tominggroep BV